

truncana; but, as soon as the same species is found in the Paleocene above the Tuff Chalk, Berggren gives it its true name, *Globigerina pseudobulloides* Plummer, which species he brings into the genus *Globorotalia*, though the most characteristic feature, the keel, is missing totally. In reality, as I have pointed out in another paper (1960, Rev. Micropal., 3, pp. 119—130) in Denmark this species forms a continuous gens gliding from the upper white chalk up into the lower Paleocene, changing its structure gradually. Quite the same can be stated about the specimens, often found commonly in the samples from Mb, Mc and Md and in the lower Paleocene above, and the specimens of the white chalk of Denmark show the structure of those found in the upper Cr 4 in Holland, those of the lower Danian very much resemble those of the white chalk, and are identical with those found in the Mb, whereas the specimens found in the lower Paleocene of Denmark above the Danian stage show the structure of the specimens found in the lower Paleocene above the Tuff Chalk in Holland. Sections made of all these forms, which will be published in another paper, reveal that all these forms closely belong together and that, when the *Globigerina pseudobulloides* from the Tuff Chalk of Holland is identical with Berggren's *Praeglobotruncana monmouthensis* (Olsson), true *Globigerina pseudobulloides* Plummer from the Danian, the Lower Paleocene and the Midway, also belong to *Praeglobotruncana*; thus according to Berggren's suppositions (he nowhere proves them in his paper), the genus *Praeglobotruncana* would not be restricted to the Cretaceous, but also is found in the Lower Tertiary, and that species hitherto brought to *Globorotalia*, without a marginal keel, in reality would belong to *Praeglobotruncana*! Berggren, moreover, denies the occurrence of true *Globorotalia pseudomenardii* Bolli in the type-Montian, saying 'that in reality we seem to deal here with some *Pararotalia*; here he gives the hint as to what I already stated (Natuurhist. Maandblad, 50, 1961, p. 85), viz. that the most primitive form of true *Globorotalia pseudomenardii*, and thus obviously of the whole group of later keeled *Globorotalia*, seems to be a somewhat changed *Pararotalia*, and that thus the genus *Globorotalia* s.s. had its root in *Pararotalia*; I made for this transsitional form the species *Globorotalia praepseudo-*

menardii Hofker. But the specimens found in the Tuffeau de Ciply, the basal Montian, cannot be distinguished from type-specimens of *Globorotalia pseudomenardii* Bolli from the middle Lizard Springs Formation of Trinidad; topotype specimens prove that without any doubt.

So we come to the conclusion, that Berggren's critics do not prove anything against the supposition that the Maestrichtian Tuff Chalk and the Danian of Denmark are contemporaneous and that the planktonic forms prove that; moreover, Berggren's paper strongly points to the uncertainty of many of the newly born genera of planktonic Foraminifera; only the study of specimens with high magnifications, in clarifiers, and by means of sections, can free us from the chaotic state in which some modern investigators have brought the taxonomy of planktonic Foraminifera. Berggren's paper is only an instance of that kind of investigations, and a result of this chaotic taxonomy.

BOEKBESPREKING

Die Neue Rassenkunde, herausgegeben von Ilse Schwidetzky. Gustave Fischer Verlag, Stuttgart 1962, 318 Ss mit 74 Abb. Geb. DM 48,50.

Professor Ilse Schwidetzky aus Mainz hat eine Anzahl Beiträge auf rassenkundigem Gebiet der besten deutschen Anthropologen gesammelt zu einem Werk, das für Sachverständige wertvoll genannt werden darf und es Egon von Eickstedt zu seinem 70. Geburtstag gewidmet. Besonders starke Verbindung wird gelegt zu Ergebnissen der neueren Genetik und zwar zur Bildung von Rassen und Arten, zum Studium von Genen und Populationen. Über solche Fragen gibt der einleitende Artikel von der Hand Remanes eine gute Übersicht. Da heisst es u.a.m. (S. 12), dass „Rassengeschichte nur in einem unregelmässigen Netzwerk darstellbar ist“ Der Verfasser weist auch daraufhin, „mit welcher Vorsicht eine Rassenphylogenie und Rassengeschichte betrieben werden muss und wie kompliziert das wirkliche Geschehen ist“. (S. 13).

Mehrere Rassenmerkmale werden ausführlich besprochen und mit wertvollen Tabellen erläutert. Hier von betreffen viele Blutmerkmale, denn die Biochemie erweist sich bei der Rassenanalyse als sehr wichtig. Die Erwägungen über Rassenevolution (S. 94 f.) bleiben auf exaktem Boden und werden bündig gefasst. Über prähistorische Rassen wird nur sehr wenig geboten. Etwas mehr über Hypothesen auf diesem Gebiet hätte jedoch interessiert. Allerdings wird (S. 130) hingewiesen auf die demographische Revolution im Neolithikum, wobei ein starker Genfluss die in Isolation entstandenen Bevölkerungsdifferenzen verwischt. Die Tabelle 18 gibt eine aufschlussreiche Übersicht über die Bevölkerungsdichte bei prähistorischen Be-

völkerungen. Aber auch gilt, dass eine historisch zuverlässige Rekonstruktion der Rassenbildung nie möglich sein wird (S. 133), eine Tatsache, die zum Teile spezifisch menschlichen Faktoren zugeschrieben werden muss, wie zum Beispiel der Lebensform vom Homo sapiens mit seiner Kultur und dem Spielraum für Einzelpersönlichkeiten. Zum Studium davon arbeiten Völkerkunde, Soziologie und Kulturgeschichte zusammen.

Die vielen guten Bilder schematischer Art sind eine ausgezeichnete Stütze zum besseren Verständnis des Inhalts. Ein Sachregister, bei einem solchen Buch wohl fast unentbehrlich fehlt leider. Aber im Grossen Ganzen handelt es sich hier um eine wertvolle, zusammenfassende Veröffentlichung.

Dr M. Bruna.

Pierre Lyonet (1706—1789). Sa vie, ses collections de coquillages et de tableaux, ses recherches entomologiques, door Dr. W. H. van Seters. XIII, 227 blz. 28 platen. Uitg. Martinus Nijhoff 1962, Den Haag. Prijs geb. f 15,—.

Pierre Lyonet was een zeer verdienstelijk entomoloog en toch is hij te weinig bekend, zelfs in de entomologische wereld. Het is daarom goed, dat Van Seters de 200ste verjaardag van het verschijnen van zijn hoofdwerk (zie beneden) heeft aangegrepen om het leven en het werk van Lyonet aan een uitvoerige studie te onderwerpen en te publiceren.

Pierre Lyonet werd in 1706 te Maastricht geboren. Zijn vader, van Zwitserse origine, was daar garnizoenspredikant, doch twee jaar na de geboorte van Pierre verhuisde hij naar Heusden. Pierre ging in 1724 theologie studeren in Leiden. Tijdens deze studie volgde hij ook colleges in de wiskunde, en later, doch slechts voor korten tijd, ook in de anatomie. Na het beëindigen van zijn theologische studie in 1729 ging hij weer naar Heusden terug. Omdat hij van mening was, dat het predikambt toch niet zijn ware roeping was, ging hij in 1730 weer naar Leiden om er rechten te studeren, en 14 maanden later was hij doctor in de rechten. Hij vestigde zich als advocaat in Den Haag, waar hij tot aan zijn dood gewoond heeft. Spoedig na zijn vestiging in Den Haag werd hij advocaat bij het Hof van Holland en in 1736 bij de Hoge Raad. Hij kreeg tevens belangrijke opdrachten van de Staten Generaal, zodat hij in de eerste jaren van zijn verblijf in Den Haag geen tijd had om zich met andere zaken bezig te houden. Zijn belangstelling voor de natuur dateert uit het jaar 1735. Hij interesseerde zich vooral voor de gedaanteverwisseling van de vlinders. Hij heeft veel verzameld en opgetekend, ook op het gebied van de andere insecten. Hij kon buitengewoon goed tekenen. Ofschoon oorspronkelijk van plan een boek te schrijven over de insecten uit de omgeving van Den Haag, heeft hij zich toch moeten beperken tot de uitgave van een verhandeling over de wilgheoutrups: „*Traité anatomique de la Chenille qui ronge le Bois de Saule*”, gepubliceerd in 1762. Dat boek heeft hem een wereldnaam bezorgd. In het boek van Van Seters vinden wij 9 van de 18 platen uit dat boek gereproduceerd. Zowel door zijn anatomische beschrijving als door zijn tekeningen overtreft het werk van Lyonet het werk van

zijn beroemde voorgangers, Malpighi, Swammerdam en Van Leeuwenhoek. Lyonet heeft niets over het hoofd gezien. Zo heeft hij reeds afgebeeld de endocrine klieren, waarvan het hormoon, zoals pas veel later ontdekt is, van invloed is op de vervellingen.

In 1832 werd het belangrijkste deel van de entomologische nalatenschap gepubliceerd door Dr. W. de Haan, conservator van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden. In de 19e eeuw en ook nog in de 20e eeuw komen wij de naam van Lyonet nog een enkele keer tegen in het werk van entomologen. Ook zijn er enige korte biografieën verschenen. Toch is Lyonet bijna niet meer bekend. Het voortreffelijke werk van Van Seters heeft een einde gemaakt aan deze onbekendheid. Aan de uitgave van het boek zijn geen kosten gespaard. Dank zij de steun van Z.W.O. is het boek voor iedere belangstellende toegankelijk.

K.

Planten in huis, door Hanni Stein. Uitg. Elsevier, Amsterdam.

Dit is een praktische pocket, waarin van alles over onze kamerplanten wordt besproken.

Het telt ruim 200 bladzijden en is ruim geïllustreerd met vele foto's en pentekeningen, en ziet er keurig uit.

Het algemene gedeelte van dit boekje begint met de vele mogelijkheden van de toepassing van kamerplanten in huis, en ook bij huis, waarbij het balkon en de daktuin een mooie beurt krijgen. Uit de vele aanwijzingen, die hier gegeven worden, kan ook de gevorderde liefhebber nog nieuwe ideeën opsteken. Er zijn in en bij onze moderne huizen veel meer mogelijkheden, dan de meesten van ons zien.

Dit geldt ook voor de mogelijkheden met snijbloemen, waarvoor de nodige aanwijzingen gegeven worden.

Aan het einde van het boekje worden de dagelijkse werkzaamheden besproken en de karweitjes voor de verschillende maanden van het jaar.

Het zwaartepunt van het boekje ligt wel in het middengedeelte, waar de verschillende soorten van kamerplanten worden besproken met hun behandeling.

Hier krijgt iedere soort zijn beurt, en het zal ons niet gauw in de steek laten. De mooie illustraties helpen mee, om ons de verschillende soorten goed voor ogen te stellen. Het valt op, hoe dit boek is aangepast bij onze tijd, waar het de keuze der soorten betreft.

Ook en juist de soorten, die nu in de mode zijn, en die we telkens tegenkomen in onze moderne interieurs en in de uitstallingen van onze bloemisten, worden hier grondig besproken en merendeels afgebeeld. Ik noem b.v. Cissus en Ampelopsis, de verschillende variëteiten van Klimop, Fatschedera, Kalanchoe, Philodendron, Peperomia en Sansevieria. Zo ook Hertschoornvaren, Monstera, en tot mijn vreugde de interessante en sterke Bryophyllum.

Ook de oudere en meer bekende soorten, zoals Geranium, Fuchsia, Primula en Vlijtige Liesje komen aan hun trekken.

Alles bij elkaar een pocket, dat bij deze goede uitvoering en de goedkope pocketprijs de plantenliefhebbers volop zal bevredigen.

P.